

Manifest en defensa del territori i de la biodiversitat al Parc Natural del Montseny

Probablement, si el comparem amb els greus problemes que afecten el medi ambient en l'actualitat, hom podria presumir que el conflicte que enfronta sectors de la població del Baix Montseny, per una banda, i l'Ajuntament de Montseny, per una altra, per la construcció d'una nova carretera és un problema d'importància menor. Aquells que creguessin això, però, estarien recaient en una errada considerable.

Tot i que pugui semblar difícil d'avaluar, des del punt de vista d'afectació als espais protegits, ens trobem davant d'un problema d'importància cabdal. I ho és perquè, tal com assenyalen alguns dels ecòlegs més eminents del nostre país, en els pocs casos en els quals s'han estudiat els efectes de la freqüentació a les àrees protegides, pel que fa a la integritat de les espècies i de les comunitats, el resultat és que la freqüentació degrada allò que es pretén protegir.

Aquest és, precisament, el cas de la carretera que es pretén construir entre l'indret de les Illes, amb inici a la font de les Nàiades, i la font Bona, ubicada a prop de Sant Marçal. Aquest nou bunyol ambiental es vol executar aprofitant la pista forestal que, actualment, uneix ambdós punts. Podem assegurar que aquest trajecte, radicat a la vall alta de la Tordera, travessa una de les darreres regions del massís que, avui encara, conté hàbitats relativament ben conservats, amb un grau de biodiversitat força elevat, i gaudeix, si més no en teoria, de figures de protecció dels graus més alts dins del Parc Natural del Montseny.

Precisament, aquesta és la qüestió principal que ha animat la ciutadania i les organitzacions conservacionistes a mantenir la seva oposició, des fa tres anys, a la construcció d'aquesta nova carretera, que pretén enllaçar la BV-5301 i la BV-5114.

Certament aquesta oposició ha xocat amb la defensa aferrissada que n'ha fet el seu promotor, l'alcalde de Montseny, que en cap moment ha volgut escoltar els raonaments conservacionistes. També és cert que, malgrat els esforços d'alguns (que s'autoanomenen naturalistes) per demostrar la innocuïtat d'aquest projecte, el seu dictamen no ha aportat cap estudi científic que pugui validar aquesta asserció. En canvi, hi ha proves més que suficients (que ja hem citat a les nostres al·legacions) de l'impacte que pot implicar la construcció d'aquesta carretera i la seva explotació posterior, pel que fa a la pèrdua de biodiversitat i d'afectació dels hàbitats existents. Experiències similars, en altres espais protegits, abunden en la idea que el principi de precaució hauria de prevaldre en aquest cas.

I hom es pot preguntar: per què, doncs, aquest interès tan incisiu per construir una carretera que no dona servei a cap masia, que no duu a cap nucli habitat, però que malmet en canvi aquest territori de protecció especial?

La resposta la podem trobar en una altra de les afirmacions de l'ecòleg que citàvem més amunt: la visita a les àrees protegides s'ha convertit en un negoci. Ajuntaments i agents turístics i econòmics són ara els principals valedors i promotors de la declaració d'espais protegits. Espais que, un cop oficialitzats, es pretenen aprofitar per a interessos particulars, cosa que ajuda a destruir amb una mà allò que es pretén conservar amb l'altra.

Per part d'aquesta gent, hi ha una clara tendència a convertir el territori en un immens parc temàtic, que podrà, això sí, reportar beneficis econòmics a uns pocs (cada vegada més lligats a grups d'inversió estrangers), però que també comportarà la degradació ambiental, la banalització del territori, la pèrdua de la cultura pròpia i comprometrà, a més, el futur del nostre país i, avui podem afirmar, també la seva sobirania.

És per aquests motius que la ciutadania baixmontsenyenca, però també la d'altres punts del país, s'ha apressat a defensar aquest racó, encara prou ben conservat, davant d'un projecte que amenaça de destruir valors difícilment recuperables. És per això que s'ha manifestat reiteradament i públicament en contra d'aquest nou nyap, que els interessos especulatius i la complaença d'algunes administracions podrien permetre. Per aquest motiu, s'han produït accions de protesta sobre el territori montsenyenc i al mateix centre del poder que és Barcelona. És per això també que la CSM, i altres entitats conservacionistes, com SEO/BirdLife, DEPANA, Ecologistes en Acció, etc., i la mateixa administració, han presentat estudis i al·legacions que demostren els danys irreparables que, en termes de biodiversitat, podria comportar l'execució d'aquest projecte.

Dissortadament, l'actitud d'algunes autoritats ambientals permet que es contemplin, amb una certa tolerància, projectes que afecten zones protegides amb l'excusa d'afavorir les economies de les zones rurals. Aital actitud és inacceptable, ja que, en realitat, permetre l'explotació d'aquestes àrees en pro del turisme, tal com s'ha estat fent des de mitjans del segle passat, només contribueix a la destrucció irrecuperable de les poques zones naturals, vives, que queden al territori, fet que contribueix al seu fraccionament i al seu empobriment biològic.

És per tot això que els acadèmics, les organitzacions i les entitats sotasignades demanem l'anul·lació definitiva d'aquest projecte i el compromís del Departament de Territori i Sostenibilitat per tal que els espais protegits ho siguin realment d'un cop per tots. Per això demanem:

- Que es retiri definitivament el projecte de construcció de la carretera entre les Illes i Sant Marçal.
- Que se suspengui la tramitació de tots els projectes que poden ser lesius per als espais naturals i, en particular, aquells que són potencialment negatius per als espais que gaudeixen de figures de protecció.

COORDINADORA PER A LA SALVAGUARDA DEL MONTSENY

Santa Fe, 52, 3r-1a - 08470 - SANT CELONI

- Que s'instauri una política ambiental que inverteixi l'actual procés de fragmentació i homogeneïtzació del territori, que s'asseguri la connectivitat ecològica i paisatgística entre les àrees protegides o simplement naturals.
- Que s'elabori un Pla estratègic a favor del reequilibri territorial, basat en una política de promoció del sector primari, la producció i comercialització de productes autòctons, la producció agrària preservant les varietats pròpies de cada territori, les xarxes de distribució de proximitat, l'aplicació de mesures per a la reducció de la despesa energètica i l'ajut a les futures i futurs pagesos que es vulguin implantar al territori, com a base social que permeti una autèntica gestió i conservació dels espais naturals.

Sant Celoni a 11 de setembre de 2016

Entitats i persones que signen aquest manifest: